

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2—. Za odosłanie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: róg ul. św. Krzyża
Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi
na prowincji: miesięcznie
kor. 2-70. W państwie nie-
mieckim kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie k. ron 12—.

Numer pojedynczy zwykły
12 hal

Numer niedzielny ilustro-
wany 16 h.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Jan Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 166

Kraków, Piątek dnia 19 Czerwca 1903

Rok XI.

Po zbrodni belgradzkiej.

Obrenowicze robili, co mogli, aby naród oburzyć przeciw sobie; radość powszechna, panująca dziś w Serbji, świadczy o tem wymownie. Niemniej przeto wobec okrucieństwa, z jakim sprzątnięci zostali, wobec potworności rzezi zamkniętą muszą, przynajmniej w pierwszej chwili, wszelkie rozprawy o ich winie, podnosi bowiem głos uczucie ludzkie, piętnujące i sprawców zbrodni, i zdziwienie narodu, który ich wita okrzykami „niech żyją“, i demoralizację społeczeństwa, które iluminuje miasto.

Psychologja tej zbrodni jest w ścisłym genetycznym związku z bizantyzmem, który przedstawia mi się jako grunt szczególnie sprzyjający powstawaniu i wykonywaniu tego rodzaju pomysłów. Chyć czoło przed duchem Wschodu, o ile się objawiał w odczłaniach kontemplacji i wyłanianiu z siebie wielkich ascetów i mistyków, głębokich myślicieli i uczonych; nie rzucam kamieniem na prawosławie, ale zaznaczam, że wskutek składowych okoliczności dziejowych, następstwem bizantyzmu, na które patrzymy dziś, jest szeroko po społeczeństwach Wschodu szerzący się ateizm, ubrany w szaty skrajnego fanatyzmu prawosławnego, czyli obfuda w swej najobrzydliwszej postaci. Na Zachodzie widzimy otwartych katolików lub protestantów, albo otwartych ateuszów. Wprawdzie spotykamy też ludzi, którzy sami nie wierząc, występują w obronie religji, jako potrzebnej instytucji społecznej; nie przeczę że to ostatnie zjawisko jest smutne, ale obfuda nie występuje tu jeszcze w swej krańcowej formie, nie przedziera się w fanatyzm idei, w którą się nie wierzy, więc nie zatruwa duszy tak doszczętnie, nie pochłania jej tak całkowicie. Pewien znakomity znawca Wschodu, uczony i polityk, mówił mi, że bizantyzm zaciera nawet właściwości narodowe, że wszyscy tam — czy to Serb, czy Bułgar, Grek czy Rumun — są jednacy. Długoletnie studja oraz pobyt na Wschodzie nie nauczyły go odróżniać ich pod względem psychicznym.

Dzieje Bizancjum są dalszym ciągiem Rzymu pogańskiego, który w publicznych apoteozach imperatorów swoich doprowadził do krańca kult idei państwowej. Pokonany w Rzymie cesaryzm znalazł przytułek na Wschodzie. Cesarze bizantyńscy ujarzmili Kościół, oderwali go od związku z Zachodem, przekształcili w instytucję państwową, patriarchów uczynili posłusznymi na skinięcie cesarskie kapelanami. Zniszczywszy w ten sposób jedyną przeszkodę, jaką w nadużyciach swoich napotkać mogli, skupili w ręku dwie władze: cesarską i papieską. Zamarło odtąd cywilizacyjne działanie Kościoła na Wschodzie. W zbezczeszczonej przez państwo i zdeptanej formie przedostał się Chrześcijaństwo do narodów, które wpływem Bizancjum podległy.

W niechęci do przesadnych wyrazach określił belgijski historyk Godfryd Kurth, Słowian ze Wschodu w wiekach średnich, jako „Bizantyńczyków, równie nieczemnych, a bardziej dzikich niż ci, co w Konstantynopolu mieszkali“ — ale coś z tej surowości znajdujemy nawet u niektórych uczonych rosyjskich, np. u Grigorowicza lub u Hilferdinga

Narody bałkańskie zostają w w. XIV. i XV. podbite przez Turcję; pod jej długowiekowym jarzmem tracą związek z Europą i dziejeją, aż wiek XIX. przyniósłszy im niepodległość, rzuca je w wir europejskiego życia, europejskich idei i walk parlamentarnych. Nie dziw, że tracą równowagę i że dzieje ich odtąd są w głównych zarysach powtórzeniem dziejów Rosji w w. XVIII, której Piotr Wielki również niespodzianie narzucił wówczas formy cywilizacji Zachodu. Nieprzygotowane i nieokreślone umysły przyswajają sobie z cywilizacji to, co daje się ująć naj-

łatwiej i co można najlepiej pogodzić z niższymi popędami natury — czyli filozofją materialistyczną. Przyjąwszy ją, łącząc to z bizantyzmem i w ten sposób powstaje ów stanowiący nieszczęście ich ateizm, pod postacią prawosławnego fanatyzmu.

O rozwoju moralnym nie może więc być mowy, następuje przy polorze zewnętrznym rozpasanie ambicji, bezwzględność w wyborze środków, okrucieństwo, nieustanne przewroty pałacowe. Pod tym ostatnim względem Serbia bardziej niż inne państewka przypomina Rosję.

Materialistyczny pogląd na świat nazywa się w Rosji w wieku XVIII wolteryanizmem. Ale choć wolteryanizm sprawia ogromne spustoszenia moralne, jednak przeciwko temu podnoszą się stale wyższe pierwiastki ducha rosyjskiego, a objawiają się w postaciach rozmaitych: jako marzytelstwo masońskie — pietystyczne u Nowikowa i jego licznych zwolenników; jako pociąg do katolicyzmu u Czadajewa i tych, co za nim poszli; jako dążność do zharmonizowania prawosławia z duchem pierwotnego chrześcijaństwa u słowianofilów; jako idealizm filozoficzny u zachodowców; jako wiara w moralną wielkość i posłannictwo ludu rosyjskiego u tych narodników, którzy wiarę w Boga utracili, jako Tołstojzm dni naszych; wreszcie jako wzniosłe marzenie o pojednaniu z Rzymem stworzone przez najgłębszego z chrześcijańskich myślicieli wieku: Włodz. Sołowjewa.

Niestety, wśród Słowian bałkańskich albo nie widzimy nic podobnego, albo, jeśli dostrzegamy, to w nadzwyczaj bladych, nie dających się wyróżnić zarysach. I nie omylił się, twierdząc, że przyczyną tego jest wprowadzony tam parlamentarizm, który wszędzie obok dodatnich swoich stron ma tę ujemną, że pociąga za sobą szkodliwą dla życia umysłowego rozpolitykowanie. — Oczywiście to smutne następstwo stosunków parlamentarnych nierównie silniej daje się we znaki u zaskoczonych cywilizacją pobratymców naszych, niż w cywilizowanej Europie. Ogarnia ich jakies oszołomienie, przechodzące w mania grandiosa.

Każdy chce „robić“ historję, chce figurować na szpaltach wielkich gazet europejskich, chce być interwiewowanym przez dziennikarzy zagranicznych, nie dość tego, chce w osobiste wchodzić stosunki z kierownikami dyplomacji europejskiej, słowem chce być ministrem, a nie rozumie jak śmiesznie marną bywa na widowni wielkich wypadków rola ministrów lilipecich państw.

Belgrad jest niepokaźną prowincjonalną miejsciną, ale w kawiarniach belgradzkich zwróciła uwagę moją wielką ilość bardzo eleganckich „po parysku“ wyglądających panów w cylindrach. Powiedziano mi, że są to albo byli ministrowie, albo terazniejsi, albo kandydaci na ministrów. Cylinder jest ich oznaką. Ale owych kandydatów jest tylu, że na prędkie doczekanie się koleji swojej liczyć nie mogą. Tworzą więc coraz nowe stronnictwa, szajki raczej, niż stronnictwa, bo o ideach niema tam mowy; brak pierwiastka ideowego rozpaczliwie obniża tych panów; i znówu powtórzę, że to samo widzimy często i u nas, tylko ludzie ze Wschodu z nierównie większą bezwzględnością umiejają dążyć do celów swich. Poznałem przed 1½ rokiem jednego z takich „cylindrowiczów“ w osobie prof. Lubomira Stojanowicza, obecnego ministra oświaty. Od razu nieprzyjemne zrobił na mnie wrażenie bizantyńczyka. Ale czy mogłem przypuścić, że człowiek ten skala wkrótce krwią zaszczytne stanowisko swoje, jako profesora szkoły wyższej, że rzuci naukę, aby stać się uczestnikiem obrzydliwej zbrodni!

Obrzydliwą bowiem jest rzeź belgradzka, tak przez okrucieństwo, z jaką dokonana została, jak przez cynizm sprawców, którzy się chełpią z czynu i w rolach bohaterów i zbawicieli ojczyzny paradują po ulicach Belgradu, witani przez tłu-

my. Obrzydliwym jest czeski korespondent „Narodnich Listów“, wychwalający wykonawcę rzezi pułkownika Maszina, jako „człowieka tak sympatycznego i „charmantnego“, z sercem tak dobrem“ (sic). Szczególne uczucie obrzydłości i odrazy budzi znamienne bizantyński fakt, że metropolita serbski, przedstawiciel religji i Boga, ten, który koronował króla i modły za niego wznosił, obecnie wywiesił na pałacu swoim standardy, jako znak radości i świadectwa, że dzieło wymordowania króla z rodziną i przyjaciółmi, było dziełem Boskiem. Ale najobrzydliwszem jest stanowisko tej prasy wiedeńskiej, która czerpie natchnienie swoje u kierowników dyplomacji austriackiej — stanowisko uwiecznione w artykule „Fremdenblattu“, napisanym wnet po otrzymaniu wieści o tragedji belgradzkiej. I niewiedomo co w artykule tem jest wstrętniejsze, czy zachwałność negacji uczucia i zasad moralnych, czy podłość zaparcia się godności państwowej austriackiej: „Stała się rzecz straszna — brzmi ten artykuł w streszczeniu — wobec tego nowy król Piotr Karageorgiewicz (t.j. moralny sprawca zbrodni) będzie miał ciężką ale zaszczytną misję moralnego odrodzenia narodu (sic); cieszymy się, że na czele nowego rządu stanął mąż tak stanowczy, jak p. Awakumowicz (kierownik spisku i rzezi), Austria wita z sympatją (sic) nowy rząd, jako ręką porządku!“ Nie sympatję wprawdzie, ale za to gotowość do sympatyzowania z nowym rządem serbskim, oświadczył również w parlamencie wiedeńskim p. Koerber.

O ileż uczciwiej i godniej zachował się Budapeszt. I prezes ministrów, i prezes parlamentu i obaj interpelujący posłowie dali wyraz tylko ludzkiemu uczuciu oburzenia, nie wchodząc w polityczne kombinacje i umizgi do morderców!

Mogą więc pocieszać się mordercy serbscy, że są na Zachodzie ludzie może mniej okrutni, ale równie nieczemni!

Pod wrażeniem strasznych wypadków w Belgradzie dręczyły mię w ciągu nocy bezsennej myśli gnębiące. Szukałem ulgi w poezji wspomnień młodzieńczych, w poezji tych uczuć, które we mnie niegdyś myśl o Serbji budziła. I przypomniały mi się lata gimnazjalne, gdy wyobraźnię moją zapalały walki Serbów z Turkami w r. 1876, gdy z zachwytem słuchałem potem, jak mi o nich opowiadał ich uczeń, mój brat cioteczny, który jako ochotnik, odbył całą kampanję serbską. Ciągnęło mię wówczas coś na Wschód, a szczególnie do Serbji, nęcił mię majestat starych serbskich (monasterów i liturgij unieśmiertelnionych w pieśni, które o junakach swoich układał lud serbski... Dziś chyba niko, nawet gimnazjalisty, nie zdola Serbja pociągnąć poezją swoją. Szkoda tego narodu trawionego trucizną, którą cywilizacja szczepi na nieprzygotowanych do niej! Ale poza mrokiem bizantyńskim są przecie w nim inne pierwiastki; jest bohaterstwo, którego dowody złożył w walkach o wolność, musi też być coś z bizantyńskiej światłości, tej, co opromieniała Bazyliki Wielkich i Grzegorzów.

Niechże tam szuka odrodzenia, którego nie dadzą ani Karageorgowicze, ani Awakumowicze. Niech ci, co są duszą i sercem Serbji, myśliciele i poeci, rzuca bezmyślnie walk politycznych a wejdą w głąb świata idei. Wzoru szukają w Rosji, niechże śladem idą nie polityki rosyjskiej ale najszlachetniejszych przedstawicieli idealizmu rosyjskiego, a znajdują, jak znalazł Włodzimierz Sołowjew, pierwiastki szlachetnej godzące przeszłość ojczystą z cywilizacją Zachodu, niż dziejsza ich polityka i dziejsze dążenia.

P. S. Słusznie zauważono, że niepodobna przypuścić, ażeby coś podobnego do rzezi belgradzkiej stać się mogło wśród Słowian zachodnich: w Chorwacji, w Czechach, w Polsce. Wobec tego przedstawia się w całej jaskrawości niepojęta płytkość tych stronnictw czy ludzi w

Chorwacji, którzyby pragnęli obdarzyć ją tem, co stanowi nieszczęście Serbji, tj. kościołem narodowym. Nie powstaje tu wcale przeciw starodawnej słowiańskiej, głagolickiej liturgji. Doskonałe to czuje, że gdyby był Chorwatem, toby marzył o rozszerzeniu liturgji tej po słowiańszczyźnie południowej i katolickiej i dążyłbym do tego wszystkimi siłami, ale oczywiście bez naruszenia uległości względem Rzymu. Ale w zeszłorocznej sprawie kolegium św. Hieronima pokazało się, iż nie brak w Chorwacji ludzi, otwarcie dążących do zerwania z Rzymem. Tymczasem ci sami ludzie dumnie nieraz przeciwstawiają sobie Serbom jako przedstawicieli zachodniej cywilizacji.

Chciałbym ich zapytać, co pod wyrazem tym rozumieją. Wszak kawiarnie i hotele, operetki i domy publiczne, telefony i automobile, materialistyczną naukę i dekadencją zmysłowości sztuki, krzykactwo prasy i rozpolitykowanie tłumów — te wszystkie wytwory Zachodu znajdują i w Belgradzie i w Sofii. Nie znajdują tylko jednej rzeczy: uniwersalizmu idei Kościoła, dążącej do złączenia ludów wszystkich w wielką rodzinę chrześcijańską. Na wysokości idei tej nie zawsze umieli stać śludzy Kościoła, ale legła ona w osnowie wszystkiego, co najlepsze w cywilizacji Zachodu. Wszystkie prądy ducha są w bezpośrednim z nią związku, są albo afirmacją jej, albo negacją. A negacja tylko wtedy może mieć moc wewnętrzzną, gdy pomimo egoistycznych pierwiastków, zaznacza się w niej rzetelna żądza naprawy Kościoła. Tem tylko tłumaczy się żywotność protestantyzmu. Te słowa moje zostaną wytłumaczone w Zagrzebiu jako „czarny klerykalizm”. Oświadczam, że z klerykalizmem nie mam żadnej wspólności.

Na chwałę myśli katolickiej, są w Kościele inne prądy i inni ludzie. *M. Zdzichowski.*

Zwycięstwo.

Żywie duch! Hakatyzm koronowany rządowy i półrządowy poniósł sromotną klęskę. — Wielkopolska, Prusy zachodnie i Śląsk złożyły świetny dowód siły narodowej, odporności i solidarności. Kandydaci, postawieni przez komitet centralny, albo zwyciężyli albo przechodzą do ściślejszych wyborów. Na Śląsku górnym po raz pierwszy od epoki piastowskiej wystąpili Polacy samodzielnie i od razu zgromadzili dla swoich kandydatów ogromną liczbę głosów. Wogóle głosy polskie wszędzie wzrosły. W samym Poznaniu o tysiąc! gdy tymczasem głosy niemieckie spadły, pomimo szalonego nacisku, pomimo koalicji wszystkich stronnictw niemieckich, sprzymierzonych przeciwko nam z żydami.

POTOMEK WALLENSTEINA

(sceny z życia finansjery)

przez

WERYTUSA.

4

(Ciąg dalszy).

— Dziękuję panu prezesowi.
— Stracić zaliczenie w czterech ratach miesięcznych z pensji.
— Dobrze panie prezesie.
— No i policzyć 3/10% w stosunku miesięcznym. Sekretarz już nie potakiwał, tylko złożywszy milczący ukłon opuścił gabinet konsula-prezesa.
Tuż po nim weszło trzech panów, na widok których przyjemny uśmiech okolił wydatą wargi siwowłosego konsula, trzymającego na maleńkim korpusie hardo zadartą głowę, o kwadratowej twarzy, szerokich ustach i wybitnym nosie.
— Głęboki szacunek dla pana prezesa — rzekł jeden, uniżenie się kłaniając.
— Jak się pan miewasz, panie Brudkiewicz... Co słychać na giełdzie?
— Wszystko dobrze, panie prezesie — odparł Brudkiewicz, uradowany z podania mu dwóch palców konsulsko-prezesowskich.
— Nie przeszkadza ci, Mieczin? — poufałym tonem ozwał się drugi, rówieśnik Waldsteina, także finansista, Diebfater, pasjonowany archeolog i heraldyk.
— Przychodzimy z gotową rzeczą — dodał trzeci z przybyłych, Schrifthaar, literat.
— Witam, witam zawsze mi drogich gości... Pozwólcie tylko niech się załatwię z p. Brudkiewiczem.
— My przecież w jednym interesie...
— Czyżby?
— Kochany konsulu Mieczin, wiesz, że Brudkiewicz nie tylko jest urzędnikiem giełdowym, ale i dziennikarzem, naszym dziennikarzem.

Koło polskie wróci do Berlina, wzmocnione liczebnie i moralnie, a w serca polskie wstępuje otucha, że przecież wszystkie piekielne wysiłki Zjednoczonych Niemiec nie zwyciężą ludu polskiego.

Cała Polska łączy się z braćmi z pod zaboru pruskiego w radości z powodu ich świetnego zwycięstwa.

Ekscelencje posmutniały...

(Głosowanie w komisji ugodowej. — Mowa Głabińskiego. — Wniosek Lechera. — Zapytanie Koła.

Nasz korespondent wiedeński (*Mm.*) pisze: Prasa wiedeńska, która prawie cała zostaje na usługach obecnego gabinetu, zatarła wszystkie znamiona charakterystyczne wypadków, jakie się rozegrały w wtorek na posiedzeniu komisji ugodowej.

Powiem w ogólnych zarysach, że się rozchodziło tutaj o artykuł IX ngody, artykuł, mocą którego towary węgierskie, idące z Węgier przez Austrię zagranicę, mają korzystać na kolejach państwowych z taryf niższych, nawet na wypadek, gdyby dla fabrykantów austriackich owe taryfy podniesiono. Nadto, pomijając tę dziwną niesprawiedliwość, komentowaną przez dr. Witteka jako członka przemysłu austriackiego, ów artykuł milczy, czy pod kolejami państwowymi należy rozumieć już obecnie istniejące, czy też i te, które będą upaństwowionymi w przyszłości. Na żądanie posłów, wyrażone poprzednio, gabinet zawiązał rokowania z rządem węgierskim, aby uczynić zadość wymaganiom parlamentu austriackiego.

Dr Wittek oświadczył, iż te rokowania zadowolnią parlament austriacki. Prof. Głabiński przeciw nie zadowolnić się owymi wyjaśnieniami ministra. W przemówieniu, które trwało niemal godzinę, wykazał szkody zadawane przez art. IX produkcji i rolnictwu w Austrii, oświadczył wreszcie, iż musi wymagać od rządu szczegółowych wyjaśnień tak co do treści, jak i co do rezultatów owych rokowań ponfajnych, które gabinet austriacki prowadził z węgierskim.

Dr Lecher, znany od czasów swej długiej mowy obstrukcyjnej w epoce Badeniego, wyciągnął konsekwentnie z żądań posła Głabińskiego. Postawił bowiem wniosek, by komisja wezwała rząd do przedłożenia korespondencji poufnej, prowadzonej w owej sprawie z Węgrami.

Wniosek dr Lechera skonsternował dr Witteka. Widocznie w owej korespondencji mieściły się sprawy, nie znoszące światła dziennego. — Wprawdzie minister zasłaniał się względami formalnymi, argumentem, iż takie przedłożenie ko-

respondencyi sprzeciwia się zwyczajom parlamentarnym, ale to nie przekonało komisji.

W pomoc przyszedł koleźce dr Koerber, który nie był obecnym przemówieniem Witteka. — I właśnie dlatego, że nie znał mowy tego ostatniego, przytoczył parę szczegółów, świadczących, iż dr Wittek o treści układów z Węgrami... niedokładnie pamięta. Owa sprzeczność między mowami obu ministrów rozbudziła jeszcze bardziej podejrzenia posłów.

Obie strony były rozgorączkowane.

— Nie mogę przynieść panu — zawołał dr Koerber do Lechera — całej registratury.

— Ja — brzmiała odpowiedź — registraturę ekscelencji daruję, proszę tylko o najważniejsze listy.

— Pan robi trudności rządowi! — skarżył się dr Koerber.

— Nie, ekscelencjo! Proszę być przekonującym, iż mamy inne rzeczy, ważniejsze i bardziej rząd kompromitujące, gdybyśmy chcieli robić rządowi trudności.

Toć wystarczyłoby nam oświecić to niesłychane potknięcie się rządu (*Aufsitzer*) w sprawie cukrowej, by gabinet skompromitować.

Dr Koerber na taki argument zamilkł.

Przyszło do głosowania. Dwudziestu dwóch członków przeciwko siedmiu przyjęło wniosek Lechera. Klęska moralna rządu niesłychana. Z Polaków przeciwko rządowi głosowali Głabiński, Kolischer i Binder. Za rządem niestety oddali wotum dwie ekscelencje: Dawid Abrahamowicz i Wojciech Dzieduszycki.

Dr Koerber po krótkim proteście opuścił salę. W innym państwie konstytucyjnym prezes ministrów po takiej klęsce podałby się do dymisji. W Austrii dr Koerber pozostanie nadal na stanowisku.

Dla nas przecież owa klęska rządu nie minęła bez pożytku. Dr Koerber przeraził się opozycji polskich członków komisji. W środę popołudniu zaprosił przedstawicieli Koła i w obecności ministra skarbu oświadczył, iż spełni postulat polski, dotyczący zwiększonego zasiłku na meljoracje rolne.

Ekscelencja Wittek chodził dzisiaj po korytarzach bardzo smutny.

Tragedja serbska.

Pogrzeb pary królewskiej.

Pogrzeb pary królewskiej odbył się w nocy, z dnia 11 na 12 b. m. Oprócz zwłok króla i królowej zostawiono w pałacu zwłoki Łazarza Petrowicza, Milkowicza i Maljewicza. Naumowicz, śmiertelnie ranny przy wysadzaniu dynamitem drzwi od sypialni, został zeniesiony do własnego

— Pochlebiam sobie, pan prezes zna moje artykuły ekonomiczne, przemysłowe i handlowe, w których staram się zawsze oświecać działalność takich znakomitych, jak pan prezes, mężów.

— Cygarko, panie Brudkiewicz? Diebfater zapalisz? Pan Schrifthaar pozwoli?

— Prawdziwie importowane.

— Innych nie palę, panie Brudkiewicz... Bez cła kosztują po marce sztuka.

— Więc, kochany Mieczin — zagał Diebfater — monografia, którą zięć mój opracował...

— Dowodzi, że jeden z rodu Waldsteinów v. Wallensteinów dziwnym zbiegiem okoliczności znalazł się pod koniec XVII wieku w Warszawie — ciągnął dalej Schrifthaar. — Był to Emeryk Waldstein v. Wallenstein najprawowitszy wnuk słynnego bohatera wojny 30-letniej. Są niezbite dowody, że jako wygnaniec musiał się ukrywać. Mieszkał tedy w jurydyce Grzybów przebrany za żyda, w domu Natana, kupca win hiszpańskich.

— Henryś, czy nie będzie lepiej węgierskich? Kto wówczas pijał w Polsce wina hiszpańskie? — przerwał Diebfater.

— Niech teś nie przeszkadza. Przecież jestem wytrawnym historykiem, nieprawdaż, panie Brudkiewicz?

— Naszym znanym, znakomitym, niezrównanym, gdy chodzi o odtworzenie dziejów i postaci historycznych, a nawet nie historycznych...

— Niechże będzie hiszpańskich — zamrnczał Diebfater.

— Tam, ów Emeryk pokochawszy się w córce Natana, pięknej, uroczej Sarze, istnej róży Jerychonu...

— Może lepiej „marechal Niel”, to najpiękniejsza odmiana róży — wtrącił z powagą konsul Mieczin.

— Pokochał się tedy i ożenił — ciągnął historyk, na poprawkę Waldsteina. — Oczywiście było potomstwo, które wychowywano w religji matki, czyli mojżeszowej.

— Panie Schrifthaar, nie możnaby tego pominąć? Co kogo dziś obchodzi konfesyjność? — znów wtrącił gospodarz.

— Panie prezesie, to konieczne. Wszyscy przecież wiedzą, że pan prezes pochodzi z naszych.

— Moznaby nadmienić, że skoro się dowiedział o swojej precedencji uznał za stosowne wrócić do wiary przodków.

— Dziękuję za znakomitą poprawkę, panie Brudkiewicz, chociaż ja naprawdę, wówczas nie wiedziałem...

— Tego nikt, kochany Mieczin nie potrzebuje sprawdzać — odparł z powagą Diebfater.

— Koniec końców moje poszukiwania historyczne, a teścia heraldyczne i archeologiczne dowodzą czarno na białem...

— Że nasz, nasz kochany konsul Waldstein jest...

— Najprawowitszym potomkiem Wallensteina, księcia Friedlandu, Meklemburga i Żegania, bohatera wojny trzydziestoletniej — wykrzyknął z zapalem Brudkiewicz.

— Ach czemu ja o tem nie wiedziałem przed laty trzydziestu — z westchnieniem nadmienił Waldstein.

— Dlaczego przed 30, kochany Mieczin?

— Wojna trzydziestoletnia, panie konsulu, zakończona pokojem westfalskim w 1648 r. — z namaszczeniem erudyty rzekł Schrifthaar

— Nie rozumiecie mnie, drodzy przyjaciele. Przed laty trzydziestu, gdy uzyskałem szlachectwo... ach co ono mnie kosztowało...

— Staraf?

— Pieniędzy, panie Brudkiewicz... Dostałem tedy herb, bardzo ładny herb... ten pół lew prześlicznie wygląda, nieprawdaż? Lecz gdybym wówczas powołał się na tego Wallensteina, mógłbym otrzymać większą koronę, koronę książęcą, a kto wie może i tytuł...

— Niema nic straconego, wystąpić z nowym podaniem...

(Ciąg dalszy nastąpi)

W sobotę 20 czerwca: „Godziny życia“, cztery jednoaktówki Schnitzlera: „Godziny życia“, „Kobieta ze sztyletem“, „Ostatnia maska“, „Literatura“ (nowość).

W niedzielę 21 czerwca: „Carmen“, opera w 4 aktach Biseta (ostatni pożegnalny występ Bel Sorel)

W poniedziałek 22 czerwca: „Tosca“, opera w 3 aktach Pucciniego.

Z sali odczytowej.

Prof. Baudoin de Courtenay: „Zjazd sławistów i panslawizm platoniczny“.

II. W drugim swoim wykładzie prof. Baudoin de Courtenay mówił o tak nazwanym przeżyciu „panslawizmie platonicznym“.

Skutkiem wielkiego podobieństwa, jakie zachodzi pomiędzy językami poszczególnych narodów słowiańskich wytworzyła się idea wzajemnego pobratymstwa Słowian czyli panslawizm. Idea ta błędna, gdyż Słowianie ani pod względem rasowym nie przedstawiają jednolitego szczepu, ani nie mają wspólnej przeszłości historycznej, ani też w literaturach rozmaitych narodów słowiańskich niema pokrewnych cech, któreby można nazwać ogólnie słowiańskimi.

Rasy mocne, dążące do naciężenia i wynarodowienia słabszych używają panslawizmu, jako marki idei dla swych istotnych celów. Jest to chęć podniesienia gwałtu do wyżyn ideału, panslawizm praktyczny, rosyjski.

Drobne znów szczepy słowiańskie nie posiadające dość siły, aby same mogły walczyć skutecznie z wrogami dla ich odrębności narodowej żywiołami, garną się chętnie do panslawizmu, widząc w ogólnem zbrataniu wszystkich plemięń słowiańskich deskę ratunku. I to jest panslawizm idealny, marzycielski.

Ten drugi oczywiście nie przekracza sfery rojeń. I on jednak może się stać niebezpieczny jako pobudka do wzmożenia nienawiści plemiennej.

Panslawizm istotny — jeśli już chodzi o użycie tego terminu — polega na studjowaniu literatur słowiańskich w celu przyswojenia sobie tego co w nich jest ogólnoludzkie, wieczne: A bliskie powinowactwo języków słowiańskich znakomicie tę pracę ułatwia. — Takie właśnie cele wytknął sobie mianowicie krakowski klub słowiański.

Oba odczyty prof. Baudouina ściągnęły dość liczne grono słuchaczy. □

Z teatru ludowego.

Wieczór humorystyczny G. Fiszera.

Ze p. Fiszer jest znakomitym monologistą, że posiada istotny dar tworzenia nowych typów, tego nie potrzeba już przypominać. I liczne zebrana publiczność znów się wczoraj ubawiła w teatrze ludowym doskonale. W różne postaci przeobrażał się artysta, mieliśmy przed sobą chłopca oplakującego żonę, żydowskiego rezerwistę i t. d. i t. d., a w sali wciąż się śmiech rozlegał i po każdym spuszczeniu kurtyny wszystkie ręce składały się zgodnie do oklasków. Słowem, nikt nie żałował wieczorn. ▽.

Z sali sądowej.

Zbrodnia morderstwa.

W ostatnim dniu rozpraw karnych w III kadencji (czerwcowej) sędziów przysięgłych przed trybunałem pod przewodnictwem radcy Turowicza, toczyła się we środę rozprawa przeciw Michałowi Pycowi, 24 letniemu wyrobnikowi z Koberzyna, przeciw któremu zastępcą prokuratora, radca sądu krajowego dr Kazimierz Czerszczan wnosił oskarżenie o zbrodnię morderstwa.

W niedzielę dnia 3 marca b. r. w domu Józefa Plekarsza młodzież wioskowa Koberzyna zabawiła się przy beczce piwa przyniesionej z karczmy, a piwo to szynkował Michał Pyc. Około północy przechodzili koło domu inni parobcy a pomiędzy nimi Jan Salamon, listonosz wiejski, który grał na skrzypcach.

Piekarsz słysząc muzykę przed domem, wyszedł i jako gospodarz zaprosił Salamona i jego towarzyszy na piwo. Salamon z Józefem Górką weszli do izby, i tam Salamon począł przygrywać na skrzypcach.

Wpół godziny potem Salamon i Górka pożegnali się, co widząc Michał Pyc, wyszedł pierwszy z izby na pole, i utamawszy kół ze sztachet ukrył się za domem. Salamon wyszedł z domu rozmawiał ze Stefanią Frankowską a wtedy zjawiał się Pyc i zażądał aby Salamon wrócił do izby i grał jeszcze — wywiązała się bójka w

której Salamon uderzył Pycę w głowę. Wówczas Pyc ugodził go kilkakrotnie ostrzem scyzoryka w rękę, oraz w lewą stronę klatki piersiowej i przebił mu serce.

Zranionego Salamona zaprowadziła matka Frankowskiej do swej izby, gdzie w kilka minut zakończył życie.

Pyc zarówno w śledztwie jak i przed trybunałem przyznał, że kozikiem zranił śmiertelnie Jana Salamona, tłumaczył się jednak, że działał w obronie koniecznej, przed napadnięciem ze strony Salamona, a nadto, że działał w stanie pijanym i że nie miał zamiaru Salamona życia pozabawiać. Kołem, który wyjął z sztachet a który mu wydarło, chciał tylko nastraszyć Salamona.

Motywym zbrodni zabójstwa wedle zeznań Stefani Frankowskiej, o której rękę bezsłownie starał się Pyc, może być fakt, iż uważał on Salamona za swego rywala. Krótko przed zabiciem Salamona odgrażał się Pyc mówiąc: „niech sobie przygotowuje worek na kości, a garnuszek na krew“.

Nadto Wiktorja Frankowska zeznała, że gdy Pyc po popełnieniu zbrodni wszedł do izby, w której leżał Salamon bez znaku życia, odezwał się do nieżyjącego już: „Ty psia krew żyjesz jeszcze to ci dam w mordę“. Co do rzekomej nietrzeźwości Pycę to wszyscy świadkowie zgodnie zeznają, że nie zataczał się ani od rzeczy nie gadał a więc pijanym nie był. Wogóle Pyc znany jako duch niespokojny miał opinię awanturnika — przeciwnie, Salamon, był człowiekiem spokojnym ogólnie lubianym, a napastowany przez Pycę cofał się mówiąc: „ja się nie chcę z tobą bić“!

Jako rzeczoznawców lekarskich powołano pp. dra Ignacego Schaittra i dra Józefa Zolla.

Obronę prowadził adwokat z Podgórzę dr Bardel.

Sędziowie przysięgli po przeprowadzonej rozprawie zaprzeczyli 8 głosami pytanie w kierunku morderstwa; natomiast potwierdzili jednomyślnie pytanie o zabójstwo. Trybunał na mocy werdyktu skazał Michała Pycę na 3 lata ciężkiego więzienia obostrzonego postem i twardem lożem co 14 dni, oraz ciemnicą w każdą rocznicę zbrodni.

Kronika literacko-artystyczna.

* Posiedzenie komisji do badania historii sztuki w Polsce.

Dnia 22 maja 1903 r. odbyło się posiedzenie Komisji do badania historii sztuki w Polsce, pod przewodnictwem prof. Marjana Sokołowskiego.

Przewodniczący przedłożył najprzód świeżo wyszły zeszyt III, Tom. VII „Sprawozdań“, poczem streścił nadesłaną na ręce jego przez p. Józefa Smolińskiego z Lublina pracę o tamtejszym kościele i klasztorze PP. Brygidek. Kościół ten wznosił w roku 1426 Władysław Jagiełło na pamiątkę zwycięstwa grunwaldzkiego a ku czci św. Brygidy, która, jak wiadomo, przepowiedziała upadek Krzyżaków. Drugi kościół wraz z klasztorem tego samego rodzaju ufundował Jagiełło na polach Grunwaldu.

Wewnątrz lublińskiego kościoła zwracają uwagę ciekawe stalle z XVII w. z malowanymi scenami z życia św. Brygidy oraz środkowy obraz dawnego tryptyku z wyobrażeniem tejże świętej, będącem — jak p. Smoliński twierdzi — kopią obrazu tej samej treści w muzeum Wallraf Richartz w Kolonii. — Przedewszystkiem jednak uderzają freski odkryte w tych czasach, po nad sklepieniem, którym w XVI w. zastąpiono dawny, drewniany strop kościoła. Na dwóch ich polach widzimy liczny orszak w średniowieczną zbroję przybranych rycerzy (między nimi Tatar w spiczastej czapce), na których czele jedzie jakiś poważny, brodaty dygnitarz o głowie pełnej charakteru, a dalej poprzędzoną przez gierzka na siwym koniu królową w koronie na głowie. Z treści zachowanych powyższych malowideł trudno wnioskować, czy związane są one bezpośrednio z tryumfem grunwaldzkim; zestawiając jednak datę fundacji kościoła 1426 z datą urodzenia Władysława Warneńczyka 1425, może wolno przypuścić, że postać na fresku królowej jest wizerunkiem Sonki, czwartej żony Jagiełły, matki Jagiellonów. Z wielu zatem względów malowidła wspomniane, z których zdjęte przez p. Smolińskiego fotografie i podobizny akwarelowe pozwoliły sobie zdać dokładną sprawę, mają pierwszorzędne znaczenie, przedewszystkiem jednak z uwagi na świeżą treść są nader rzadkiem zjawiskiem w historii średniowiecznego malarstwa ściennego.

Prof. dr Jerzy hr. Mycielski streścił z kolei kilka dokumentów dotyczących artystycznych stosunków kanclerza Jana Zamoyskiego, których tekst nadesłał mu w dalszym ciągu przysły wydawca „Zamościńców“ dr W. Sobieski z Warszawy.

P. J. Muczkowski podał w dalszym ciągu nowe szczegóły o wieży ratuszowej w Krakowie, zaczerpnięte z krakowskiego archiwum miejskiego. Daty pierwotnej budowy ratusza nie znamy. Pod r. 1558 znajdujemy pierwszą wzmiankę o restauracji wieży, tej najstarszej jego części. — W r. 1680 uderzył piorun w wieżę, która wraz z zegarem, r. 1524 z Norymbergi sprowadzonym, zgorzała. W r. 1683 podjęto jej restaurację, powierzając kierownictwo Piotrowi Beberowi, architekcie Jana III. Restauracja z r. 1783 zmieniła sylwetę tej budowy, dając jej dzisiejszy kształt. W zdjętej przy tej sposobności galce wieży przez Bebera restaurowanej, znaleziono rysunek Stefana Meconiusa z Lukki — przez referenta okazany — a odtwarzający wygląd jej z czasów Sobieskiego.

P. Emmanuel Swieykowski zdał wreszcie sprawę z wycieczki odbytej wspólnie z przewodniczącym do Dębna i Szczepanowa, ilustrując rzecz szeregiem zdjęć fotograficznych. W Dębnie zbadał referent zamek z epoki gotyckiej, sięgający w swoich początkach zamierzonej przeszłości. Część architektoniczna nosi cechy wybitne czasów Kazimierza Jagiellończyka, zawdzięcza zaś swą wyjątkową ozdobność zapewne Jakóbowi Dembińskiemu, kasztelanowi krakowskiemu 1462 r., którego herb Odrowąż kilkakrotnie się powtarza na wykurzach i odrzwiach zamku. Zamek odznacza się obrotnością flankową i wertykalną; od strony północnej mieści się kaplica, od południa średniowieczna świetlica, czyli „solarium“ z ozdobnym wykurzem i oknami o siedzeniach kamiennych. P. Swieykowski zamierza opracować szczegółowo ten ważny i cenny zabytek, znany częściowo z publikacji Łuszczkiewicza. — Referent opisał następnie kościół w Szczepanowie budowany przez Długosza, oraz przedstawił zdjęcia jego portalu zachodniego z herbem Wieniawą i wielobocznego chóru od strony zewnętrznej. Na tylnej ścianie chóru mieści się ogrojec, rzeźba w drzewie z XVI w., a nad nim w murze nisza, w której umieszczono wielki, polichromowany posąg N. Panny Marji, z późniejszej epoki pochodzący.

* „Djabła“ nr. 12 z dnia 15 czerwca b. r. udał się znakomicie, artykuły tak pisane wierszem jak i prozą nie tylko tryskają prawdziwym humorem i satyrą, ale są także wyborne pod względem formy prawdziwie literackiej. Z rycin, którym pod względem portretowego podobieństwa działających osób nie nie można zarzucić, jedna dotyczy zmiany namiestnika, drnga zmian naczelnika straży pożarnej w naszym mieście. Z artykułów „Djabła“ zasługują na szczególną wzmiankę: „Na złot sokołów“, „Z małej Serbji“, nieśmiertelny „Wicek socjalik“, „Radca Piorunkiewicz“, cięty „Przegląd polityczny“, „Z lekcji zoologii“, „Petersburg“ i „Przepowiednie i rady gospodarskie na czerwiec.“

Wybory do parlamentu niemieckiego.

Ostateczny wynik wyborów.

Berlin 19 czerwca. Według ostatecznego wyniku wyborów wybrano posłów 213, a w okręgach 184 będzie zarządzony wybór ścisłszy. Wybrano mianowicie: 88 członków centrum, 54 socjalistów, 31 konserwatystów, 14 Polaków, 6 Alzateczyków, 6 członków stronnictwa Rzeszy, 5 narodowo-liberalnych, 4 dżikich, 3 członków związku chłopskiego, 1 Duńczyka, 1 członka partji reformy.

Ścisłszym wyborom musi się poddać: 35 członków centrum, 122 socjalistów, 37 konserwatystów, 8 Polaków, 4 Alzateczyków, 16 kandydatów stronnictwa Rzeszy, 65 narodowo-liberalnych, 10 dżikich, 6 kandydatów związku chłopskiego, 8 kandydatów partji reformy, 24 z wolnomyślniejszej partji ludowej, 11 kandydatów zjednoczenia wolnomyślnego, 8 Welfów, 8 kandydatów partji ludowej, 5 antysemitów, 1 związek rolników.

L. Czarliński został wybrany w dwóch okręgach, mianowicie chojnicko-tucholskim i żnińsko-wyrzysko-szubińskim. Czarliński przyjmuje wybór w żnińsko-wyrzysko-szubińskim okręgu. W chojnickim kontrkandydatami jego byli Spahn (cent.) i Bartel (soc.) i tu odbędzie się wybór ponowny.

Jako nagrody pilności książki i książeczki do nabożeństwa od 20 h.,

obrazki, figurki i medaliki poleca:

Handel K. Zajaczkowskiego

KRAKÓW

Plac Marjacki, 1. 8.

Tamże do nabycia: Książeczka obrazkowa z nabożeństwem do Serca Jezusowego, 8 str. 20 h., tuzin 2 kor. 1612

C. k. austriackie koleje państwowe.
WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY
ważnego od 1. maja 1903.

Odjazd z Krakowa i z Podgórzka:

4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa do Jasła, Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu
4.44 „ „ „ „ 1032 „ Podgórze-Płaszowa przystanku do Oświęcimy; połączenia: w Szytkowicach do Wadowic, Alweronii i Sierszy Wodnej; w Oświęcimie do Wiednia i Wrocławia.
6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa do Podgórze-Płaszowa
6.50 „ „ „ „ „ „ Podgórze-Płaszowa do Podwoleczysk; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu (przyjazd 9.55 wieczór); w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej, Sokala i Bełżca; w Przemyślu do Chyrowa i Now. Zagórza; we Lwowie do Ickan, Stryja (a stąd od 1 maja do 14 czerwca do Skolego i od 25 czerwca do 30 września do Dukli) od 1 maja do 30 września do Janowa; w Krasnem do Brodów i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa.
8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa do Podgórze-Płaszowa
8.22 „ „ „ „ „ „ Podgórze-Płaszowa do Podwoleczysk; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzega; w Przemyślu do Chyrowa i Nowego Zagórza; we Lwowie do Stanisławowa, Stryja, Ławocznego, Munkacza i Budapesztu; do Rawy ruskiej od 1 maja do 15 września w dniu powszednim a od 16 września do 30 kwietnia codziennie do Janowa; w Krasnem do Brodów; w Podwoleczyskach do Odessy i Kijowa.
8.30 rano pociąg mieszany Nr. 465 z Krakowa do Wieliczki.
8.46 „ „ „ „ „ „ Podgórze-Płaszowa do Wieliczki.
8.40 rano poc. osob. Nr. 6211 z Krakowa do Kołomyżowa.
9.02 przed poł. poc. osob. Nr. 41 z Krakowa do Wieliczki.
9.17 „ „ „ „ „ „ 1012 „ Podgórze-Płaszowa do Wieliczki; połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Now. Zagórza, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa i Husiatyna; w Jarosławiu do Rawy ruskiej i Sokala; w Przemyślu do Chyrowa; we Lwowie do Burdżeni; w Krasnem do Brodów; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa.
1.30 „ „ „ „ „ „ 1034 „ Podgórze-Płaszowa do Wieliczki; połączenia: w Oświęcimie do Wiednia, Wrocławia
1.36 „ „ „ „ „ „ przystanku do Oświęcimy; połączenia: w Oświęcimie do Wiednia, Wrocławia
1.80 po poł. pociąg mieszany Nr. 461 z Krakowa do Wieliczki.
1.47 „ „ „ „ „ „ Podgórze-Płaszowa do Wieliczki.

Przyjazd do Podgórzka i Krakowa:

4.17 rano pociąg osobowy Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Krasnem do Brodów; we Lwowie do Stryja, od 1 maja do 14 czerwca do Skolego, od 15 czerwca do 30 września do Tuchli, od Bełżca, Rawy Ruskiej; w Przemyślu do Chyrowa; w Rzeszowie do Jasła, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Nowego Zagórza przez Jasło; w Tarnowie od Jasła, Stróż.
5.43 rano pociąg osobowy Nr. 1017 do Podgórze-przystanku 5.50 „ „ „ „ 48 „ „ Podgórze-Płaszowa
6.05 „ „ „ „ „ „ „ „ Krakowa z linii transwersalnej przez Suche, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Now. Zagórzu do Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Przemyśla przez Chyrow; w Zagórzach z Gorlic; w Stróżach od 1 maja do 30 września od Budapesztu, Koszyc, Orlowa.
6.41 rano pociąg pospieszny Nr. 2 do Podgórze-Płaszowa z lokan; połączenia: w Ickanach w środy i niedziele przez Konstancję z Konstantynopola, (okretem do Konstancji), codziennie od Konstancji, Bukaresztu; we Lwowie do Budapesztu Munkacza, Ławocznego, Stryja; w Przemyślu do Nowego Zagórza, Chyrowa.
7.19 rano pociąg mieszany Nr. 466 do Podgórze-Płaszowa z Wieliczki.
7.30 „ „ „ „ „ „ „ „ Krakowa z Kołomyżowa i Mogły.
7.45 rano pociąg osobowy Nr. 6212 do Krakowa z Kołomyżowa i Mogły.
7.45 rano pociąg osobowy Nr. 1033 do Podgórze-przystanku 7.51 „ „ „ „ „ „ 32 „ „ Podgórze-Płaszowa
8.10 „ „ „ „ „ „ 32 „ „ Krakowa z Oświęcimy; połączenia: w Oświęcimie od Wiednia; w Szytkowicach od Suche, Wadowic.
8.32 rano pociąg osobowy Nr. 18 do Podgórze-Płaszowa z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Krasnem do Kijowa i Brodów; we Lwowie do Bukaresztu, Burdżeni, Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja, Janowa; w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż.
10.52 rano pociąg miesz. Nr. 1061 do Podgórze-przystanku 10.59 „ „ „ „ „ „ 44 „ „ Podgórze-Płaszowa z Oświęcimy; połączenia: w Oświęcimie od Wiednia i Wrocławia; w Podgórze-Płaszowie do Krakowa i Lwowa.
11.24 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Podgórze-Płaszowa z Wieliczki; połączenia: w Podgórze-Płaszowie od Oświęcimy, Wiednia i Wrocławia.
1:10 po poł. pociąg osobowy Nr. 6214 do Krakowa z Kołomyżowa i Mogły.
1.17 po poł. pociąg osobowy Nr. 14 do Podgórze-Płaszowa z Borków wielkich; połączenia: w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Przemyślu do Budapesztu Koszyc, Mezł-Laborcz; Now. Zagórza, Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala, Rawy ruskiej; w Rzeszowie do Jasła, Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Nowego Zagórza przez Jasło; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów od Nadbrzezia i w Tarnobrzegu; w Tarnowie od Orlowa, Now. Sącza, Jasła i Stróż.
1.24 po poł. pociąg pospieszny Nr. 6 do Krakowa ze Lwowa; połączenia: we Lwowie od Odessy, Kijowa od Brodów i Krasnego, od Burdżeni, Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja, Rawy Ruskiej, Janowa; w Przemyślu do Chyrowa; w Przeworsku od Tarnobrzegu.
2.19 po poł. pociąg osob. Nr. 1013 do Podgórze-przystanku 2.24 „ „ „ „ „ „ 42 „ „ Podgórze-Płaszowa
2.36 „ „ „ „ „ „ 44 „ „ Krakowa z Zakopanego kursuje od 25 czerwca do w. 15 września.
4.15 po poł. pociąg osob. Nr. 1011 do Podgórze-przystanku 4.24 „ „ „ „ „ „ „ „ Podgórze-Płaszowa
4.40 „ „ „ „ „ „ 42 „ „ Krakowa z linii transwersalnej; przez Suche, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w N. Zagórzu do Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, Przemyśla przez Chyrow; w Zagórzach z Gorlic; w Jasle od Husiatyna, Stanisławowa, Stryja, Chyrowa, N. Zagórza; w Stróżach od Orlowa; w Chabówce od Zakopanego; w Suche do Zwardonia od Dziedzic, Bielska; w Kalwarii od Bielska, Wadowic
6.10 wieczór pociąg osobowy Nr. 18 do Podgórze-Płaszowa 6.25 „ „ „ „ „ „ „ „ Krakowa z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Krasnem do Brodów; we Lwowie do Stanisławowa, Budapesztu, Munkacza, Ławocznego, Stryja, Rawy Ruskiej, Janowa; w Przemyślu do N. Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku do Tarnobrzega; w Tarnowie od N. Sącza, Stróż, od N. Zagórza Jasła przez Stróż, od 1 lipca do 15 września od Budapesztu i Koszyc.
6.35 wieczór pociąg mieszany Nr. 464 do Podgórze-Płaszowa 6.50 „ „ „ „ „ „ „ „ Krakowa z Wieliczki.
7.10 wiecz. poc. os. Nr. 6216 do Krakowa z Kołomyżowa 8.54 wieczór pociąg osob. Nr. 1035 do Podgórze-przystanku 9.00 „ „ „ „ „ „ 34 „ „ Podgórze-Płaszowa
9.12 „ „ „ „ „ „ 34 „ „ Krakowa z Oświęcimy; połączenia: w Oświęcimie od Wiednia i Wrocławia; w Szytkowicach od Sierszy Wodnej, Alweronii.
9.31 wieczór pociąg pospieszny Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa 9.38 „ „ „ „ „ „ „ „ Krakowa z Podwoleczysk; połączenia: w Podwoleczyskach od Odessy i Kijowa; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Tarnopolu do Kopyczyniec; w Krasnem do Brodów; we Lwowie do Ickan, Ławocznego, Stryja, Janowa; w Przemyślu do Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala, Rawy Ruskiej, Bełżca; w Przeworsku od Tarnobrzegu; w Rzeszowie do Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia i Tarnobrzega; w Tarnowie do Budapesztu (odjazd 7 rano), Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, od Chyrowa, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż 10.47 w nocy pociąg osobowy Nr. 1021 do Podgórze-przyst. 10.53 „ „ „ „ „ „ „ „ Podgórze-Płaszowa
11.05 „ „ „ „ „ „ 46 „ „ Krakowa z Nowego Sącza przez Suche, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia: w Nowym Sączu do Budapesztu, Koszyc, Orlowa; w Chabówce od Zakopanego; w Kalwarii od Bielska i Wadowic.

A. Thierry'ego prawdziwa Maść babkowa

jest najsiłniejszą maścią wyciągającą, przez gruntowne oczyszczenie leczy i usmierza bóle, usuwa przez zmiekczenie rany niepotrzebne obce ciała różnego rodzaju. Niezbędny środek dla turystów, cyklistów i jeźdźców. Poczta franco 2 słoiki **K. 3-50.**
SCHUTZENGELO APOTHEKE A. THIERRY w Pregrada przy Rohltsch-Sauerbrunn.
Wystrzeżać się należy naśladownictw i uważać na powyższy na każdym słoju wypalony znak ochronny.
Ten środek poleca się szczególnie w podróżach przy wszystkich wypadkach.
Główny skąd dla Galicyi: S. Rucker Lwów. 1629 1 20

M. Jakubowski w Krakowie

poleca **Magazyny własne, bogato zaopatrzone** w Krakowie, Sukiennice 26 i 27, we Lwowie, pl. Maryacki 10.
Sprzedaje po cenach najniższych: Wyroby z nowego srebra, srebrzone, czyli z tak zwanego chłamskiego srebra, z brązu i ze srebra prawdziwego 13 próby, ze złota dla użytku kościelnego i domowego.
NACZYNNIA I ZASTAWY STOŁOWE.
Osoby żądające ulg w wypłatach zechcą zgłaszać się do kancelarii przy ulicy Kanoniczej Nr. 16 w Krakowie. 1409 4 8

Do sprzedania:

Zegar szafkowy stojący wys. 2 m. — Garnitur mah., Obrazy stare, Sekretarki Pająk z brązu, Stoły mach., Zegar z brązu. Duże wazy porcel. i brąz. Lustra stare, Konsola z lustrem inkrust. czarna oraz trzymo inkrust. Machonie nowe i stare, oraz przeróżne rzeczy z antyków i nie. Również utrzymuję się sprzedaż wszelkiej garderoby. **Zakład sprzedaży** Kraków, ul. Szewska Nr. 5. 1491 Leopoldyna Michowska.

ZAKOPANE. Willa „Ukraina“

Stara Polana L. 2.
Pensjonat F. Osbergerowej.
Poleca się smaczną kuchnię i dobrą obsługę. Położenie suche, słoneczne, oddalone od kurzu ulicznego. Dom świeżo odrestaurowany i zaopatrzone na zimę. Ceny umiarkowane. Graniczy z wioską „Lilianą“.
1582 5 7

Willi w Swoszowicach

składająca się z 2 domów, jeden piętrowy, drugi parterowy, około 19 ubikacji, 2 stajnie, 2 wozownie, ogród owocowy i parę set drzew owocowych.
do sprzedania. 1343 2 3
Stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu. Wiadomość w Adm. „Gł. Narodu“.

Mezczyzna

starszy, rodzinny, obeznany z rachunkowością, przyjmie posadę w sądzie, u adwokata, lub zarząd w cegielni, fabrykach, wapieni i t. p. Zgłoszenia przyjmuje Adm. „Głosu Narodu“.
1626 2 3

Założone w 1882 roku
Towarzystwo Tkaczy

pod wezwaniem św. Sylwestra
w Korczynie
poczta loco, obok Krosna

zaszczycone medalami zasługi na wystawach w Rzeszowie, w Przemyślu, w Krakowie i na powszechnej wystawie we Lwowie w roku 1894.
Poleca Szanownej Publiczności ze swego głównego składu **wyroby czysto lniane**, jak: **Piótka** różnego gatunku od najcieńszych do najgrubszych na koszule, kaletony, prześcieradła, poszewki, sienniki, worki, ściierki do podłóg; **plócienna kolorowe** w różnych deseniach; **dreliszki** szare i kolorowe liberyjne; **dymy** zwykłe i adamszkowe; **reczniki** zwykłe i adamszkowe, **obrusy z serwetami** w różnych deseniach i gatunkach, tak białe, adamszkowe, jak również kolorowe; **chustki męskie i damskie** białe; **ściierki szare** w deseni białe z brzegami kolorowymi; **fartuszki** kolorowe lub z kręconych nici ze szlakiem; **kapy na łożka**. **Kamgary** czysto wełniane; **szewloty** (zeugi) na ubrania męskie, letnie i zimowe różnego koloru i gatunku i t. p. wyroby w zakres tkactwa wchodzące.

Uwaga: Towarzystwo nie posiada w żadnym mieście składni, ani też żadnych agentów nie wysyła, li tylko **w Korczynie** (przy szkole zawodowej tkackiej we własnej kamienicy).

A D R E S:
Towarzystwo Tkaczy pod wezw. św. Sylwestra w Korczynie koło Krosna.
Cenniki i próbki na żądanie wysyła się franco.
Z poważaniem

1634 5 10 **D Y R E K C Y A.**

Zakład rzeźbiarsko-kamieniarski
ś. p. MICHAŁA SZCZYRBULY

jest nadal prowadzonym przez wdowę pod kierownictwem **p. Bronsława Jaroszewskiego** 1979 4 0
przy ul. Pawiej 10 w Krakowie.
Podejmuje się wszelkich robót budowlanych, jakoto: fasady kamienne, schody, cokoły, balustrady, roboty kościelne, ołtarze, ambony, figury, posadzki, pomniki, grobowce i wszelkie roboty w zakres kamieniarsstwa i rzeźbiarstwa wchodzące. — Ręczęc za szybkie i sumienne wykończenie powierzonych mi robót, polecam się łaskawym względem Włb. Duchowieństwa, Wielm. P. P. Architektów, Inżynierów, Budowniczych i P. T. Publiczności. **ANNA SZCZYRBUŁOWA.**

